

במחקרים קודמים התברר, שבשכבת־אוויר זו קיימים הבדלי־טמפרטורה גדולים למדי בין נקודות סמוכות. הגורם העיקרי להבדלים אלה הוא הגורם הטופוגראפי. כך, למשל, ידוע, שבעמקים מצטבר לעתים אוויר קר, דבר הגורם להתהוות תנאי־כפור בלילות שקטים.

המחקר נערך באיזור המשתרע על שטח בן 4 קמ"ר (4.000 דונאם), משני עברי הנהל, מן האפיק עד הרכסים ועד לגובה של 300 מ' מעל פני הקרקע. השטח רבגוני ביותר בכיווני־התפנית של המדרונים, במידות־השיפוע, בסוגי הקרקע והצומח, בטראסות וכד', שבחינת השפעתם על האקלים היא מטרת המחקר.

תצפיות הטמפרטורה נערכות במספר רב של תחנות־מדידה, הפזורות בשטח ויוצרות רשת קלימאטולוגית צפופה ביותר. מתוצאות המדידות היומימיות מתקבלים התכים (פרופילים) מפורטים של הטמפרטורות השוררות על פני המדרונים, שמהם ניתן להסיק מסקנות על השפעת הטופוגראפיה של הגיא על תפוסת הטמפרטורה בסמוך לפני הקרקע.

בעבודת־מחקר זו, שבה משתתפים תלמידי המחלקה לגיאוגראפיה, מסייעים השירות המטאורולוגי של מדינת־ישראל, הסוכנות היהודית והקרן הקיימת לישראל.

ד . ש ר ו ן

מחקר על המלאכה והתעשייה בתל־אביב—יפו

במסגרת המחקרים בגיאוגראפיה של ערי ישראל, הנערכים לאחרונה במחלקה לגיאוגראפיה של האוניברסיטה העברית בירושלים, נערך עתה מחקר מקיף על המלאכה והתעשייה בתל־אביב—יפו, על־פי בקשת "החברה לשיקום המלאכה בתל־אביב—יפו". ואלה מטרות המחקר: (א) הכרת התפלגות מפעלי־החרושת לפי ענפי־כלכלה ולפי אזוריה הגיאוגראפיים של העיר; (ב) בדיקת התאמתם של המפעלים למבנה הגיאוגראפי־כלכלי של העיר; (ג) קביעת הנחיות הן לשיקום מפעלי־חרושת המהווים מטרד לציבור או לוקים מבחינת מצבם הפיסי והן להקמת מרכזי מלאכה ותעשייה חדשים; (ד) לימוד הקשרים הגיאוגראפיים־כלכליים בין מפעלי־החרושת בענפי־הייצור השונים ובחינת קשריהם של מפעלים אלה עם עסקים ושירותים בעיר וברחבי הארץ.

לשם איסוף נתונים ערכו צוותי־פוקדים מן האוניברסיטה העברית מפקד מלא של כל מפעלי־החרושת שבתחום העיר תל־אביב—יפו. במפקד זה, שנערך בין נובמבר 1962 ומרץ 1963, נאסף הומר רב, שיעובד ויסוכם בהתאם למטרות המחקר. דבר זה יאפשר מתן נתונים יסודיים למוסדות המתכננים והמשקמים וישמש מקור רב־ערך למחקרים על הגיאוגראפיה העירונית של תל־אביב—יפו בכלל, ועל הגיאוגראפיה של המלאכה והתעשייה בעיר בפרט.

ע . ג ו ן